

KARACAOĞLAN DER Kİ...

Saim Sakaoğlu Hoca'nın elli birinci kitabının adı, "*Karacaoğlan Der ki...*" dir. Kitabın adına bakıp da kitabı Karacaoğlan'la ilgili yeni bir eser sanmayın. Kitap, birkaç yıl önce başlayan bir tartışmaya cevapları ve intihal meselelerini ihtiva ediyor.

Keşke bu çapta bir eser, Konya kültürü, Konya yaşantısı veya genel kültürümüzle ilgili bir kitap olsa idi. Kitabı eline alan herkes böyle söylüyor. Fakat kitabın ibret alınacak yönleri de yok değil.

Konuyu takip edenlerin bildiği gibi, Saim Hoca'nın yazmış olduğu Karacaoğlan'la ilgili hacimli eserini Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi'nde Yar. Doç. Dr. Orhan Yavuz (Şimdi Doçent) tarafından eleştiren uzun bir yazı neşredilmişti. Bu yazı sadece ilmî bir eleştiriden ibaret değildi. Ağır hakaretleri ve Saim Bey'i küçük düşüren ibareleri de içeriyordu.

Gelelim Karacaoğlan Diyor ki... 'ye...

Ön Söz'le başlayan eser, Çeşitlemeler'le devam ediyor. "Özet Sayfaları" dikkat çekmek için farklı bir kâğıda basılmış. Bundan sonra da kitap on iki bölümde ana başlıklarla, onlar da ara başlıklarla devam ediyor.

Birinci Bölüm: Bir Eleştirmen Var İdi. (s.17-64)

İkinci Bölüm: Çalakalem Eleştiri. (s. 65-80)

Üçüncü Bölüm: Eleştiri Üzerine. (s. 81-123)

Dördüncü Bölüm: Çalıp Çırpanlar. (s. 124-145)

Beşinci Bölüm: Karacaoğlan'ın Sopası. (s. 146-170)

M. Ali UZ

Altıncı Bölüm: Bir O Yakadan Bir Bu Yakadan. (s. 171-182)

Yedinci Bölüm: Tanıtılacak Bir Kitabımız Var. (s. 183-196)

Sekizinci Bölüm: Konya'da Bir Dergi. (s. 197-222)

Dokuzuncu Bölüm: Başkaları da İntihal Yapar. (s. 235-254)

Onuncu Bölüm: Hafıza Tazeleyen yazılar. (s. 235/254)

On Birinci Bölüm: Düşündüren Belgeler. (s. 255-270)

On İkinci Bölüm: Şimdilik Son Yazı. (s. 271-274)

Ben tartışmanın dışında, konuyu başka bir yönüyle ele almak istiyorum.

Sayın Orhan Bey'in tenkid yazısı, Saim Bey'i üç sebepten dolayı çok üzdü. Birincisi tenkidi yapan insanın, Saim Bey'in talebesi olması, ikincisi eleştirinin aynı zamanda ağır hakaretleri ihtiva etmesi, üçüncüsü de yazının bir çırpıda Türkiyat Araştırmaları Dergisi'nde çıkmış olması.

Hakemli bir derginin hakemleri, hakaretlere müsaade etmeyebilirlerdi. Bunun için Saim Bey haklı olarak, hakemlere de kırıldı.

Saim Hoca bu kitabının pek çok yerinde uzun uzun talebe-hoca ve aile ile olan münasebetleri üzerinde durur. Onu üzen en önemli sebep budur. Bu tenkidi ve hakaretleri dışarıdan birisi yapmış olsa, bu kadar ağırlığına gitmezdi. Bu olaya biz de çok üzüldük. Orhan Bey, bizim de yıllardır tanıdığımız, kitaplarını adımıza imzalayıp gönderen, bizim de kitaplarının tanıtımını yaptığımız bir insandı. Bir tarafta da yakın dostumuz Saim Bey...

Saim Bey kitabının Ön Söz'ünde:

"Efendim, eleştirmenimiz Orhan Yavuz, be-

nim Erzurum Atatürk Üniversitesinden öğrencim. Okuttum tezini yönettim, Türk Halk Edebiyatı dalında özel doktora kadrosu ilan ettirip kazanmasının önünü açtım. Bitirme tezinin ön sözünde iltifatlarına (!) mazhar oldum.” der ve aralarındaki münasebeti anlatmaya devam eder. Kitabın muhtelif yerinde de benzer ifadelere yer vererek, Orhan Bey’e sorular yöneltir.

Orhan Bey, biz ne yapmışsak ilim adına yaptık diyebilir. Biz, bir acı kahvenin kırk yıl hatırını sayan bir toplumun mensubuyuz. Hoca hakkı bir tarafa, hocalığın hiç mi hatırı yoktu? Hakaret bir yana bu eleştiri bile, etik kurallarını zorlamıyor mu?

Bugün bizim, ilim, bilim veya bilimsel eleştiri dediğimiz şeyler birilerine göre, “Dedi ki, dedim ki” den, kısaca dedikodudan ibarettir. Esas olan aşk, karşılıklı sevgi, saygı ve edeptir.

Sayın Orhan Bey dostumuz Fuzulî'nin:
İlim kesbiyle paye-i rif'at
Arzû-yı muhâl imiş ancak

İşk imiş ne vâd âlemde
İlim bir kıl ü kâl imiş ancak

dediğini çok iyi bilir.

İnsafla düşünecek olursak bu eleştiri, hatır dışında ayrıca edep sınırlarını da zorlamıyor mu? Bir zamanlar tekke ve dergâh duvarlarını süsleyen levhalardaki, “Ehl-i irfan arasında aradım kıldım talep / Her hüner makbul imiş illâ edep illâ edep” sözünün bulunması boşuna mıdır?

Sayın Orhan Yavuz Bey'in bütün bunları bildiğini ve içinden bize hak verdiğini düşünüyorum.

Saim Bey yine Ön Sözü'nün sonlarına doğru, “Hesaplaşma olmadan, helalleşme olmaz” diyor. Orhan Bey, resmî bir dergide, söyleyeceklerinin tamamını bir çırpıda söyleyip bitirdi. Ama Saim Bey, bu imkâna sahip değildi. Başta Akademik Sayfalar olmak üzere diyeceklerini parça parça değişik dergilerde yazdı. Ama bu onu tatmin etmedi. En sonunda kendisine yöneltilen eleştiriye bir kitapla cevap verme ihtiyacını hissetti.

Kavganın dışında insanlar olarak ve bize iletilen düşüncelerden çıkardığımız sonuca göre, toplum, böyle hakaretimiz kavgaları hoş karşılamıyor. Ve bu tür kavgalar kimseye zardan başka bir fayda sağlamıyor. Her şeyden önce sinirler yıpranıyor. Boş yere zaman harca-

nıyor. Şu kitap için harcanan mesaiye bakın.

Konya Ansiklopedisi çalışmalarının başla- yacağı sırada Sayın Mehmet İpçioğlu ile basın- da bir kavgamız oldu. O, birilerini hedef alarak bir yazı yazdı. Konu ansiklopediyi ilgilendir- diği için yayın kurulu başkanı olarak cevap vermek mecburiyetinde kaldım. Yazışmalar sı- rasında belki benim ileri gittiğim noktalar oldu. Ama o, hep edep gözetti şahsıma karşı en küçük bir hakarete bulunmadı. Baktım bu kavgayı birileri kullanmaya, bundan istifade etmeye kalktı. Yorumlarda nalına, mihına vu- rulmaya başlandı. Hemen tartışmayı kestim. Zaten onun edep gözetmesi içime ukde olmuş- tu. Bir gün arkadaşlarla Eğitim Fakültesine git- tiğimizde, Sayın İpçioğlu'nu odasında ziyaret ettik. O bizi, bir misafirperver ev sahibi, misa- firini nasıl karşılasa öyle karşıladı ve son dere- ce saygılı davrandı. Ona yakışan da buydu. Böylece kırgınlık ortadan kalkmış oldu. Sonra ona ansiklopediye madde siparişinde bulun- duk. Bizi kırmadı, ansiklopedide bir maddesi neşredildi. İnsanlar arasında esas olan kavga değil, dostluktur. Öyle değil mi?

Ansiklopediye “Aşık Ömer” maddesi yazı- lacağında, Saim Hoca ile istişare sırasında, “Aşık Ömer’i Orhan Yavuz Bey yazsın. Onla- rın bu konuda çalışmaları var” demesi üzerine, Orhan Bey’i arayıp konuyu kendisine iletmış- tim. O da çalışmaları sebebiyle maddeyi yaza- mayacağını, bu maddeyi Saim Hoca’ya yazdır- mamızı söylemişti. Bunun üzerine madde Saim Hoca tarafından yazılmıştı. Her ikisine de yakışan bu idi.

Son bir şey daha var. Hoca ile talebesi ara- sında cereyan eden bu kavgaya üniversite için- den ve dışından pek çok insan muttali oldu. Şimdi birileri kalkıp da, “Hoca bilmezler, bü- yük bilmezler, bunların yetiştireceği öğrenci- den ne hayır gelecek?” derlerse, ne cevap veri- lecek? Yani bu kavgada hayır yok.

Saim Hoca'nın, “Hesaplaşma olmadan, he- lalleşme olmaz” sözünden, onun da artık bu iş bitsin demek istediğini çıkarıyorum. Burada Orhan Bey’e düşen de, cevap vermeye kalkma- dan, bir özür beyanıdır. Böyle bir girişim Or- han Bey’i küçültmez aksine yüceltir, diye dü- şünüyorum.

Sevgili Saim Hoca'mızdan da ricamız, bu işi daha fazla uzatmamasıdır.

Kitap büyük boy ve 276 sayfadan ibaret. Kömen Yayınevi tarafından neşredilmiş. Me- raklıları eseri bu yayınevinden temin edebilir.

Sürc-i lisan etmişsek af ola....

BENİM HALK EDEBİYATÇILIĞIM

Prof. Dr.
Saim SAKAOĞLU

Hani halk ağzında bir söz vardır ya, ‘Olacak oğlan...’ diye başlayan; elhak doğrudur. Bazı anneler yetişmiş oğullarını överken, “Keratanın topçu olacağı daha karnımdayken belliydi, durmadan tekme atardı.” Sanki başka çocuklar kuzu kuzu oturur da... Bir başkasının “Valla kardeş, bizim kızın şarkıcı olacağı çocukken belli oldu; daha ‘inga’ demeden türkü söyler gibiydi.” demesi size herhâlde o hırsız karı kocanın çocuğunu hatırlatmıştır. Hani canım, şu doğum sırasında ebe kadının yüzüğünü çalan (!) çocuğu...

Nereden geldik buraya bilmem ki... Güya halk edebiyatçılığımın söz edecektim. Tuttuk, başkalarının çocuklarına gıdiverdik.

Ortaokul birinci sınıfta, yazar ve şair Raşit Usman’ın öğrencisi olmuştum. Oldukça yaşlıydı. Orta üçte ise, yiğit lakabıyla anılır, ‘Keş Gündüz’ diye andığımız Gündüz Gürgen hocamız olmuştu. (‘Raşit Bey’in yiğitliği yok muydu?’ dersiniz, ‘Vardı, onun da lakabı Pisbıyık’tı’ derim.)

İtiraf edeyim, ders kitaplarımız da hocalarımız kadar yararlı oluyordu. Lise sıralarında birkaç edebiyat hocamız oldu: Handan Gürses, Kemal Or, Cahit Öztelli... Bir de Kemal Bey’in ayrılmasından sonra bir süre gelen, Konya Baro Başkanı Avukat Tahir Mıhçı var. Kemal Bey şiiri, Mıhçı Bey edebiyat tarihini, Cahit Öztelli de halk edebiyatını sevdirmişti. Kemal Bey, ilk birkaç hafta Batı’dan, Doğu’dan ve bizden

şiirler yazdırırdı. Neyse, biz Öztelli Hoca’ya gelelim.

Ölümünün 20. yılında Türk Dil Kurumunda bir de konferans verdiğim Öztelli Hocam, bize 6 Edebiyat’ta iken gelmişti. Önceki yıllarda ve o yıl, ayrıca Ticaret Lisesinin de hocası idi. Kapı bir komşumuz amcamın oğlu o okulda okuyordu ve onda, sonradan benim de yazarları arasında yer alacağım *Türk Folklor Araştırmaları* dergilerini görürdüm. Galiba dergiden bir miktar hocaya gönderiliyordu, o da gereğini yapıyordu. Derginin sahibi Konya doğumlu İhsan Hınçer’di. Ayrıca Konya ile ilgili yazılara da sıkça yer veriliyordu. Öztelli Hoca nedense bize o dergilerden hiç satmadı. Yalnız o yıl yayımlanan Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın *Mevlânâ’da Olmak/Gezi* adlı kitabından almamızı söylemişti. Ben de alanlardan biriydim.

Latif Çakıcı’yı da kısaca tanıtayıp. Onunla V Ed./B ve son sınıfta birlikte okumuştuk. İyi arkadaşlık. Sürekli beraber çalışırdık. Evleri önceleri Dedemoğlu Mahallesi’ndeysen sonradan İnce Minare’nin arkasına taşınmışlardı. Çok hırslı idi. Sınıf ikincisi olmak onun için sınıf sonuncusu gibi gelirdi.

Bir gün dedik ki: “Cahit Hoca’ya söyleyelim, sınıfta bir halk edebiyatı matinesi düzenleyelim.” Olur mu olur. Ben o günlerde yayımlamaya çalıştığımız *ÖZLEM* dergisinin dört kurucusundan biriyim. Hocamızın olumlu cevabı üzerine bir tarih belirledik: 1 Aralık 1959.

Konuları, konuşmacıları belirleme çalışmalarına başladık. Sınıfımızda edebiyata, özellikle şiire meraklı olanlar vardı ama nedense iş müfredatta da pek yeri olmayan halk edebiyatına gelince istekli sayısı pek fazla olmadı.

Küçük boy kareli kâğıdın bir yüzüne bir liste hazırlamışız. Galiba bu bir taslak olmalı... Hele bir okuyalım; taslak aynen alınmıştır.

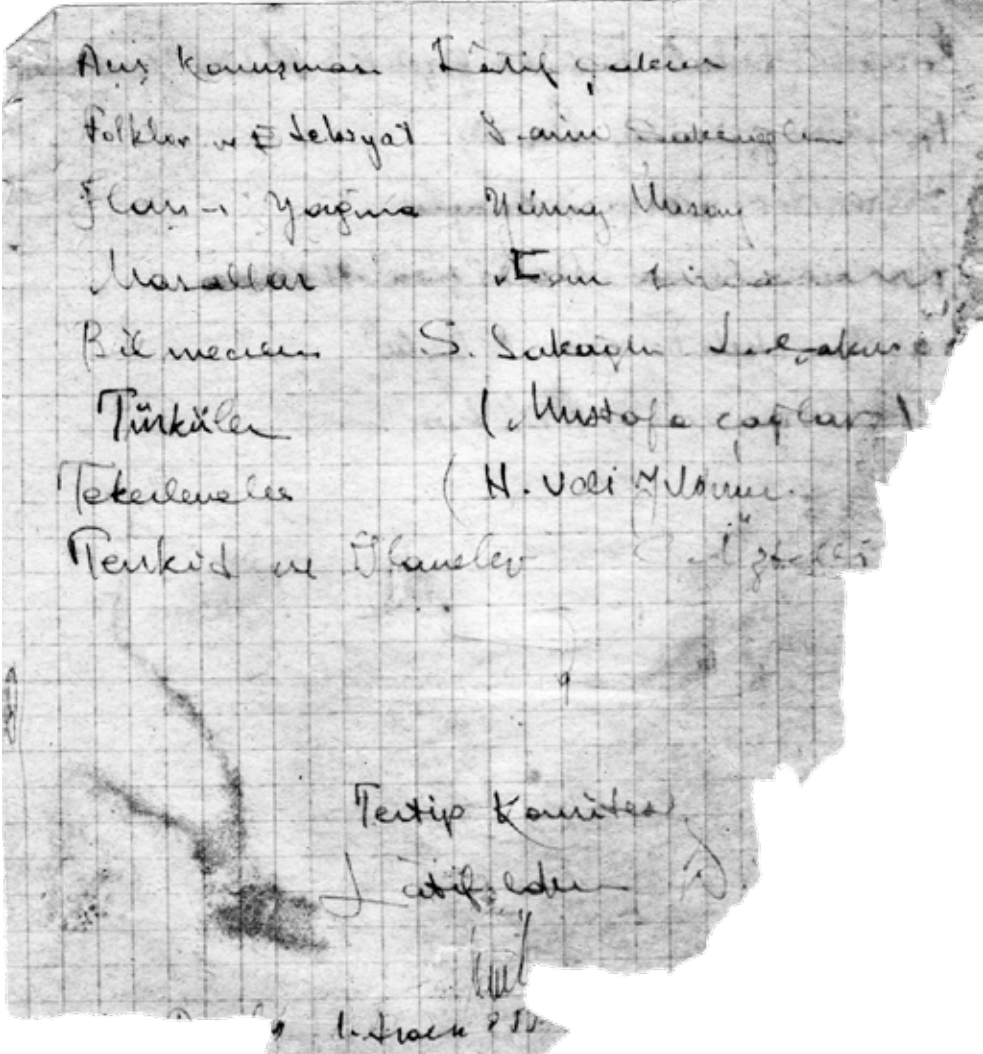
Ççekler (türküler diyarında gezinti): H. Veli Yıldırım
Büyüler: Yılmaz Ünsay
Bilmeceler: Saim Sakaoğlu
Kırşehir ve civarı atasözleri 957/1
Mayıs

Farelere Dair Folklor 957/Eylül
Türk Tabirleri 957/Ekim

Son üç maddedeki ki aradaki ek-sik yazılmış, tarih ve aylar *Türk Folklor Araştırmaları* dergisine işaret ediyor olmalı. Yazı, benimki pek okunaklı olmadığı için Latif'e yazdırılmıştı. Üzerlerindeki çizgilerin ne anlama geldiğini hatırlayamadım.

Arka sayfaya gelince... Orası o günün programına ayrılmış. Bir de onu okuyalım:

Açış Konuşması: Lâtif Çakıcı
Folklor ve Edebiyat: Saim Sakaoğlu
Hân-ı Yağma: Yılmaz Ünsay
Masallar:

Bilmeceler: Saim Sakaoğlu-Lâtif Çakıcı

Türküler: Mustafa Çağlar

Tekerlemeler: H. Veli Yıldırım

Tenkit ve İlaveler: Cahit Öztelli

Tertip Komitesi

Lâtif Çakıcı

[imza]

Saim Sakaoğlu

[imza]

1 Aralık 1959

Program kâğıdımız, öylesine sararmış, öylesine nezelmiş ki her dokunuşumuzda bir parçası kopuyor. Kâğıdın arkalı önlü iki yüzünün de taramasını vereceğiz. Bakalım nasıl çıkacak? (Şu 'nezelmek' fiilinin anlamını yaşlılara sorarak öğrenebilirsiniz.)

Program başarılı bir şekilde uygulandı, güzel güzel alkışlandık, bazı arkadaşlar görev almadıklarına pişman olmuşlardı. Başta hocamız olmak üzere herkes teşekkür etti.

Ben, dönüp dolaşıp Konya'ya halk edebiyatı profesörü olarak geldim. Lâtif mi? O da Siyasal Bilgilerde profesör, üniversitesinde de rektör yardımcısı oldu. Ne yazık ki genç yaşta Ulurmak Mezarlığı'nda toprağa verdik.

Söz benim lise son sınıftımdan, edebiyat sevgimden açılmışken bir olayı daha açıklayıvereyim. Aynı yılın ikinci yarısında bir arkadaşımız da 'Hikâye Okuma' ve 'Hikâye Yazma' yarışması düzenledi. Ben ikisine de katıldım. İlkinde dereceye giremedim. Galiba Sait Faik'in 'Hişt Hişt' hikâyesini okuyan bir arkadaş ilk sırayı almıştı.

Hikâye yazma dalına katılanların sayısı daha azdı. Ben 'Parktaki Adam' adlı hikâyem ile katılmıştım. Yazarı da ben olduğum için okumam da güzeldi. Birinciliği bana verdiler. Ertesi gün bazı kız arkadaşlarım özel dosya kâğıtlarını ve hatıra defterlerini getirerek bir şeyler yazmamı istemişlerdi. Hoştu doğrusu.

Bugün, yayımlanmış kitaplarımın sayısı 50... Makalelerimin, benzer yazılarımdan (bildiri, eleştiri, ön söz, derleme, vb.) sayısı ise 1500'den fazla... Hâlâ yazıyorum. Yazar arkadaşlarım da benimki gibi yazarlıklarıyla ilgili hatıralarını yayımlarlarsa güzel olacak...

Not: Yayımlanan ilkyazım, İzmir'de çıkan bir mizah dergisindeki hikâyemdi: *Ekim 1957* (Doğum tarihimi de ekleyeyim: 1939).

Röportajlar (Türküler Dününde gezinti) H. Veli Yıldırım
Rüyâler - Gelmeç - Ussay
Bilmeceler: Saim Sakaoğlu
Konuşmalar ve Soru-Cevaplar: 95/11/1959
Parçalar ve İncelemeler: 95/Eylül
Gözetim raporları: 957/Ekim

Prof. Dr.
Haşim KARPUZ

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GELENEKSEL EL SANATLARI SERGİSİ

Konya Büyükşehir Belediyesi'nin desteği ile 24 Şubat – 3 Mart 2012 tarihleri arasında Kule Site'de, yaşayan geleneksel Türk el sanatları sergisi açıldı. Sergiye başta Konya olmak üzere değişik şehirlerimizden katılan el sanatı ustaları, el emeği, göz nuru eserlerini sergileyip, sanat/zanaatlarını tanıttılar. El sanatları; mimarlık, heykel, resim sanatlarının yanında plastik sanatların dördüncü bölümünü oluşturuyor.

El sanatlarını, toplumun gündelik hayatta kullandığı geleneksel malzeme ve tekniklerle üretilen mahalli özellikleri ve estetik değerleri olan eserlerin üretimi olarak tanımlayabiliriz. El sanatı/zanaat eseri ayırımı yapmak çok zordur. Profesör H. Örcün Barışta gibi araştırmacılar ikisine birden halk plastik sanatı eseri olarak tanımlıyorlar.

Bütün ortaçağ boyunca ve yakın çağlarda el sanatı eserleri çarşılardaki

esnaf ve sanatkârlar tarafından üretiliyordu. XVIII. yüzyılda Konya çarşısında 50'den fazla sanat/zanaat yaşıyordu. Günümüzde Konya gibi diğer tarihi şehirlerimizdeki sanat dallarının çoğu ortadan kalktı. Fabrika üretimi ucuz mallar karşısında çırac bulamayan ustalar dükkânlarını kapatmak zorunda kalmıştır.

Sergide; küçük dükkânlarda, el sanatının üretiminde kullanılan araç-gereçlerle bizzat ustaların eser yapımını uygulamalı olarak görme fırsatı bulduk. Sergide yer alan bazı el sanatları şunlar: Halı Dokuma (Konya), Ney, Rebab Yapımı (Konya), Cam Eşya Yapımı, Meyve Sabunu, Aynalı Süpürge (Edirne), Dövme Bıçak (Sürmene), Kapı Tokmakları (Kemaliye), Yemeni Yapımı (Gaziantep), Keçe Yapımı (Konya), Kutnu Dokuma (Hatay), Denizli Dokumaları (Kızılcaölük), Lüle Taşı Yapımı (Eskişehir), Yazmacılık (Tokat), Habbablık Takunya (Gazian-

tep), Çanak Çömlek Yapımı (Doğanhisar), Kazazlık (altın tel örme) (Trabzon), Naht (metal kesme yazı) Sanatı (Konya), Kakmacılık (Kahramanmaraş), Karagöz Figürleri Yapımı (Bursa), Topaç Yapımı.

Günümüzde gelişen teknoloji, fabrikasyon malların çok ucuza uzak ülkelerden getirilip satışa sunulması geleneksel el sanatı yapımcılarını müşterisiz bırakmıştır. Postmodern hayat tarzını öğütleyen kitle iletişim araçları popüler kültür kapsamında millî (halk) kültürünün önemli unsurları olan el sanatlarını önemsememektedir. Geleneksel yemeklerimiz, oyuncaklarımız yerini fastfoodlar yabancı oyuncaklar almıştır.

Konya'da olduğu gibi diğer tarihi şehirlerimizdeki geleneksel el sanatları teknolojiye yenik düşmüştür. Dünyanın global bir köye dönüştüğü günümüzde önemli bir kültür-sanat ögesi olan el sanatlarımızı koruyup yaşatmalıyız. Onlar renkleri, motifleriyle bin yılların mesajını günümüze taşıyor, sosyal ve kültürel

tarihimize tanıklık ediyorlar.

Böyle güzel bir sergiyi Konyalılarla buluşturduğu için Konya Büyükşehir Belediyesini kutlamak gerekiyor. Konya önemli bir el sanatı merkezi, burada yaşayan geleneksel el sanatları da teker teker tükeniyor. Restore edilen Konya çarşısında özgün ortamlarında el sanatlarımızın yaşatılması, el sanatı eserlerinin kalitesi ile beğenilmesi, turizmin artması ile el sanatlarının ayakta durmasını sağlayacaktır.

Ahmet KUŞ

KONYA BEDESTENİ

Bedesten kelimesi dilimize Farsçadan geçmiş bir kelimedir. Aslı bezistan olan kelime zaman içerisinde bedestene dönüşmüştür. Kumaş, mücevher vb. değerli eşyaların alınıp satıldığı kapalı tarihî çarşılar bedesten denir. Kadim Osmanlı şehirlerinde bedestenler ve arastalar ticaretin kalbinin attığı yerlerdi. Osmanlı döneminde şehirler imar edilirken en merkezi yerlere bedestenler ya da arastalar inşa edilirdi. Çarşılar çoğunlukla şehrin büyük camilerine yakın yerlere kurulurdu. Diğer Osmanlı şehirleri gibi Konya’da da bir zamanlar kapalı bir bedesten bulunuyordu. Günümüzde İl

Özel İdaresi Meclisi tarafından kullanılan Sanayi Mektebi’nin bulunduğu alanda dokuz kubbeli bir bedesten bulunuyordu. Kanuni Sultan Süleyman döneminde 1538’de yaptırılan “Konya Bedesteni” yerine Sanayi Mektebi yaptırılmak için 1898 yılında yıktırıldı. Yazımızda bu bedestenden bahsetmeyeceğiz. Her ne kadar bedestenler kapalı mekânlar olarak bilinseler de Konya’da uzun yıllar ticaretin ilgi merkezi olan Kapı Camii ve Aziziye Camii civarında bulunan bölge bedesten olarak adlandırılmıştır. Halk arasında “Tarihî Konya Çarşısı” eskiden beri bedesten olarak bilinir. Bu yazımızda

Konya'nın sosyal hayatında çok büyük önemi olan bu iki büyük cami civarında yer alan bedesten den bahsedeceğiz.

Bedesten olarak bilinen Konya Çarşısı geniş bir alanda kurulmuştur. Bedestenin kuzey sınırı bugünkü Sarraflar Yeraltı Çarşısı'ndan başlar. Yeraltı Çarşısı yapılmadan önce Hükümet Meydanı'nın doğusunda dükkânlar bulunuyordu. Çarşı yapıldıktan sonra bu dükkânlar yıkıldı ve Hükümet Meydanı genişletilip yeniden düzenlendi. Buradan doğuya doğru devam edersek eski İş Bankası binasından Şifa Restoran'a kadar olan alanı da bedestene dâhil edebiliriz. Yine Şifa Restoran'a geçmeden sağa dönüp Ahmet Efendi Hamamı'nın köşesinden batıya doğru uzanan alanı da kapsayacak şekilde bedestenin doğu sınırını, hamamdan başlayarak Vakıf İş Merkezi'ne kadar devam edersek bedestenin güney sınırını çizmiş oluruz. Vakıf İş Merkezi civarında bulunan mobilyacılar ve camcıları da kapsaya-

cak şekilde sınırları genişletebiliriz. Yılanlı Medrese'nin yerine kurulan Hazır Elbiseciler ve Çeyizciler Çarşısı'nı da kapsayacak şekilde yorgancılara bulunduğu geniş meydan yani Başaralı Caddesi bedestenin batı sınırını oluşturur. Daha önce bu meydanda Başaralı Çarşısı bulunuyordu. Çarşının alt katındaki dükkânlar genellikle yorgancı esnafına ait olduğu için bu bölgeye yorgancılar içi deniliyordu. Yorgancı sayısı azalmasına rağmen bu bölge hâlâ yorgancılar içi olarak bilinir. Merkez Çarşısı ve Saray Çarşısı bedestenin kuzey sınırının bir bölümünü oluşturur. Aslında halkın bedesten den kastı bu kadar geniş bir alan değil, sadece Aziziye Camii ile Kapı Camii arasında kalan dar bir bölgedir. Çizdiğimiz bu geniş alan içerisinde kalan sokaklarda bulunan esnafın faaliyet konusu ve dükkânların benzerliği göz önüne alınırsa bedestenin sınırlarını neden geniş tuttuğumuz daha iyi anlaşılır.

1867 Konya Çarşısı Yangını

1867 yılında Konya Çarşısı'nda çıkan yangın Konya'da bilinen en büyük yangındır. Yangın 27 Eylül 1867 Cuma gününü 28 Eylül 1867 Cumartesi gününe bağlayan gece sabah saat yedi sıralarında Kapı Camii civarında başlamıştır. Yangının çıkış sebebi Kapı Camii'nin bitişiğinde yer alan bir dükkânda bulunan kahve ocağında mangal ateşinin söndüğü düşünülerek kabasıyla bırakılmasıdır. Mangaldaki kömürler gece boyunca için için yanarak sabaha doğru dükkân ateş almıştır. Yangın söndürülmeye çalışılmışsa da rüzgârın tesiriyle alevler çok çabuk bir şekilde çarşının büyük bir bölümüne yayılmıştır. Şehir şebekesindeki suyun yetersizliği, rüzgâr ve halkın çoğunluğunun şehre uzak bir yerde Meram civarında bulunması gibi sebeplerle yangını kısa sürede söndürmek mümkün olmamıştır. Yaklaşık dört saat kadar süren yangın sonucunda 872 dükkân, üç ev ve iki cami büyük hasar görmüştür. Yangından sonra çarşı kısa sürede yeniden inşa edilmiştir. Çarşıdaki yangın artıkları temizlenip yeni dükkânların inşasına vakit kaybetmeden başlanmıştır. Yeni çarşı her meslek grubu için ayrı ayrı sokaklarda iki

katlı dükkânlardan oluşacak şekilde planlanmıştır. Dönemin Konya Valisi Burdurlu Ahmed Tevfik Paşa, Belediye Başkanı Hacı Fasih Efendi ve şehrin üst düzey yöneticilerinin yardım ve gayretleriyle çarşı iki yıl gibi kısa bir sürede tamamlanmıştır. Yeni yapılan çarşıya inşa sırasında yardım ve himmetlerinden dolayı Ahmed Tevfik Paşa'ya izafeten "Tevfikiye Çarşısı" adı verilmiştir. Artık çarşı bu adla anılmasa da Tevfik Paşa'nın adı hâlâ yaşamaktadır. Günümüzde genellikle sarraf dükkânlarının bulunduğu caddenin adı Tevfikiye'dir. Bu caddenin eski adı İsmet Paşa Caddesi'dir. Dükkânlar kesme taştan yapılmış ve ikinci katların yüzeyleri sıva yerine çinko sac ile kaplanmıştır. Yangın sonucunda Konya iki güzel eserin daha kazanmıştır. Yangın sebebiyle hasar gören Kapı Camii ve Aziziye Camii yeniden inşa edilmiştir.^{(1)*}

Çarşı içerisindeki günümüze ulaşan binaların çoğu bu yangından sonra inşa edilen yapılardır. Yangın sonucunda ağır hasar gören camiler, hanlar ve dükkânlar yeniden inşa edilmiş ve Konya Çarşısı yeni bir görünüm kazanmıştır. Yangının sebep olduğu en kötü sonuçlardan birisi de çarşıdaki 1867'den öncesine ait orijinal yapıların yok olmasıdır. Bu nedenle çarşının daha önceki görünümü hakkında pek bilgi sahibi değiliz. Bu büyük felaketten iyi bir ders alınmış olmalı ki yeni yapılan binalarda yangına daha dayanıklı malzemeler kullanılmıştır. Ayrıca yeni inşa edilen çarşı eskisine göre sokaklar ve yerleşim özellikleri açısından daha düzenli bir plana sahiptir. Bu büyük yangın sonucunda Konya Çarşısı çok büyük zarara uğramasına rağmen ticari önemini asla yitirmemiştir.

(1)* Hüseyin MUŞMAL, "1867 Konya Çarşısı Yangını ve Etkileri Üzerine Bir İnceleme Denemesi", *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sivas, Mayıs 2008, C. 32, Nu. 1, s. 97-116.

Günümüzde Bedesten Esnafı

Bedestendeki en önemli esnaf grubu konfeksiyoncular, kumaşçılar, perdeciler ve terzi malzemecileridir. Bu önemli gruba genellikle ikinci katlarda yer alan terzileri de dâhil edebiliriz. Konfeksiyoncular genellikle Sarraflar Yeraltı Çarşısı üzerinde bulunan Üniversite Kitabevi'nden Mecidiye Hanı'na kadar uzanan sokakta ve bu sokak ile Tefikiye Caddesi'ni birbirine bağlayan kısa sokaklarda yoğunlaşmıştır. Ayrıca Mecidiye Hanı ve bitişğinde bulunan sokak ve çarşılarında çok sayıda konfeksiyoncu faaliyet göstermektedir. Konfeksiyoncular bedestenin en eski ve en köklü esnafıdır. İçlerinde bu mesleği uzun yıllardan beri sürdürenler vardır. Yüz yıla yakın geçmiş olan bu işyerleri halen ikinci ve üçüncü kuşaklar tarafından çalıştırılmaktadır. Bedestendeki diğer önemli bir grup da kunduracılar, kundura malzemecileri ve kundura tamircileridir. Kunduracılar genellikle Merkez Çarşısı ile Tefikiye Caddesi arasındaki sokak içerisinde ve Kapı Camii'nin kuzeyinde yer almaktadır. Bu bölge halk arasında "Kunduracılar İçi" ve "Çıkırıkçılar İçi" adlarıyla da bilinir. Bölgeye her ne kadar Çıkırıkçılar İçi denilse de çıkırıkçılık mesleği bir dükkân haricinde tamamıyla yok olmuştur. Oklava, senit, keser sapı, havan, topaç, kaşık, merdane gibi ahşap alet ve oyuncaklar üreten son çıkırıkçı "Işıkçeviren Ağaç Torna Atölyesi"nin iki katlı dükkânı da kesme taştan inşa edilmiş orijinal bir yapıdır. Tefikiye Caddesi'nin başlangıcından Kapı Camii'ne kadar olan bölümde cadde'nin her iki tarafında yer alan sarraflar ise bedestenin diğer önemli meslek grubudur. Sarrafların yoğunluğu sebebiyle bu cadde Sarraflar Caddesi olarak da adlandırılır. Sarraf dükkânları ışıltılı vitrinleriyle bedestene ayrı bir görünüm verir. Sarraflara getirilen tamirat işlerini ise küçük pasajlarda ve

üst katlarda bulunan kuyumcular yapar. Yine bu cadde üzerinde ve ara sokaklarda sadece gümüş takılar satılan dükkânlar da bulunmaktadır. Tefikiye Caddesi'nin Kapı Camii'nden itibaren başlayıp Vakıf İş Merkezi ile biten bölümünde boyacılar, anahtarıcılar, camcılar ve hırdavatçılar, Tefikiye Caddesi'ne paralel olarak batıda bulunan sokak içerisinde camcılar ve mobilyacılar, mobilyacılar sokağının batısında ise Hazır Elbiseciler ve Çeyizciler Çarşısı bulunur. Çarşı daha önce Yılanlı Medrese'nin bulunduğu arsa üzerine kurulmuştur. Burası günümüzde hanımlar için el işleri ve ikinci el giysilerin satıldığı avlulu bir çarşıdır. Çarşının kuzey kapısı Kapı Camii'nin batısında yer alan şadırvanlı küçük meydana açılır. Meydanın batı tarafına bitişik olan Başaralı Caddesi ise Yorgancılar İçi olarak bilinir. Yorgancılar genellikle buradaki Başaralı Çarşısı'nın alt katındaki dükkânlarda bulunuyordu. Yolu genişletmek için ortada bulunan Başaralı Çarşısı yıkılınca bu bölgede yorgancı sayısı da azaldı. Tefikiye Caddesi'nin doğusunda ise sobacılar bulunmaktadır. Bir ucu Bulgur Tekke Mescidi'ne dayanan sobacıların bulunduğu bu sokağa ise Sobacılar İçi denir. Mescidin avlu kapısı Yorgancılar

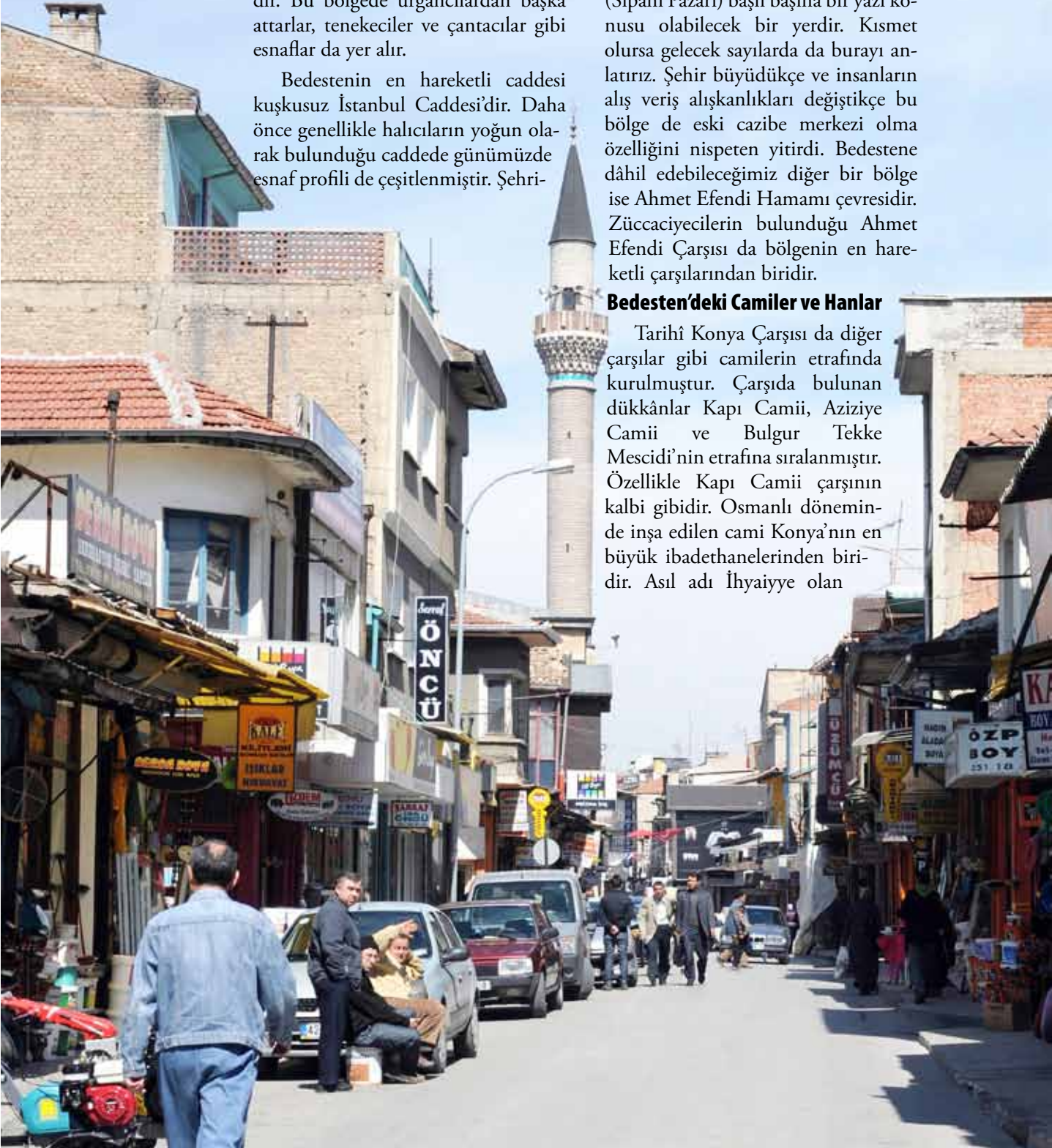
İçi'ne açılır. Genellikle urgancılara bulduğu bu sokağın devamında ise konfeksiyoncuların bulunduğu Sunur Çarşısı vardır. Bedestenin güneydoğu köşesinde ise günümüzde parça kumaşçıların faaliyet gösterdiği Ferah Çarşısı bulunmaktadır. Bu sokak bedestenin en renkli köşelerinden biridir. Bu bölgede urgancılardan başka attarlar, tenekeçiler ve çantacılar gibi esnaflar da yer alır.

Bedestenin en hareketli caddesi kuşkusuz İstanbul Caddesi'dir. Daha önce genellikle halıcıların yoğun olarak bulunduğu caddede günümüzde esnaf profili de çeşitlenmiştir. Şehri-

mizin en eski halıcılarının bulunduğu bu cadde ve doğusundaki adayı da bedestene dâhil edebiliriz. Özellikle Aziziye Camii çevresi ve Eski Tellal Pazarı bir dönem Konya'da ticaretin en yoğun olduğu bölgelerdi. Eski Tellal Pazarı Konya ticaret hayatında iz bırakan bir mekândır. Eski Tellal Pazarı (Sipahi Pazarı) başlı başına bir yazı konusu olabilecek bir yerdir. Kısmet olursa gelecek sayılarda da burayı anlatırız. Şehir büyüdükçe ve insanların alış veriş alışkanlıkları değiştiğçe bu bölge de eski cazibe merkezi olma özelliğini nispeten yitirdi. Bedestene dâhil edebileceğimiz diğer bir bölge ise Ahmet Efendi Hamamı çevresidir. Züccacıyecilerin bulunduğu Ahmet Efendi Çarşısı da bölgenin en hareketli çarşılarından biridir.

Bedesten'deki Camiler ve Hanlar

Tarihî Konya Çarşısı da diğer çarşılar gibi camilerin etrafında kurulmuştur. Çarşıda bulunan dükkânlar Kapı Camii, Aziziye Camii ve Bulgur Tekke Mescidi'nin etrafına sıralanmıştır. Özellikle Kapı Camii çarşının kalbi gibidir. Osmanlı döneminde inşa edilen cami Konya'nın en büyük ibadethanelerinden biridir. Asıl adı İhyaiye olan

camii halk arasında Kapı adıyla anılır. Camii ilk defa 1658 yılında Hz. Mevlâna Dergâhı postnişinlerinden Pir Hüseyin Çelebi tarafından yaptırılmıştır. Bir süre sonra yıkılan camiiyi 1811 yılında Konya Müftüsü Eşenlerli Seyyid Abdurrahman Efendi yenilemiştir. 1867 yılında çıkan yangın sonucu yıkılan camii yeniden inşa edilmiştir. Son cemaat yerinin alt kısmında da küçük dükkânlar bulunan Kapı Camii yapıldığı günden bu yana Konya'nın en önemli çekim merkezlerinden biridir. Bedestende diğer camii Aziziye'dir. Aziziye Camii de Kapı Camii gibi 1867 çarşısı yangınında büyük hasar görmüştür. Camii ilk olarak 1671 – 1676 yılları arasında Damat Mustafa Paşa tarafından yaptırılmıştır. Bu caminin yangınında hasar görmesi üzerine yerine 1875 yılında Sultan Abdülaziz'in annesi Pertevniyal Valide Sultan tarafından yeni bir camii yaptırılmıştır. Camii Barok – Rokoko mimarî tarzında inşa edilmiştir. Harimin ortasında sütun bulunmayan camii özellikle minareli ilgi çekicidir. Oldukça büyük pencerelere sahip olan Aziziye Camii'nin iç tezyinatı da göz kamaştırıcıdır. Orijinal mihrap ve minberi de Türk İslam sanatının en güzide örneklerindedir. Aziziye Camii çevresi de Kapı Camii çevresi gibi tarihten gelen önemini kaybetmemiştir. Değişen alış veriş alışkanlıklarına rağmen bu bölge hâlâ önemli bir ticari hareketliliğe sahiptir.

Bedestende tek mescit ise bir Selçuklu dönemi yapısı olan Bulgur Tekke Mescidi'dir. Aziziye Camii'nin batısında bedestenin tam ortasında urgancılar içinde yer alan mescidin küçük bir avlusu vardır. Tek kubbeli, minaresiz, klasik küçük bir Selçuklu mescididir. Mihrap ve harim duvarlarında yer alan mavi ve siyah çinilerin bazı parçaları günümüze sağlam olarak ulaşmıştır. Mescide Bulgur Tekke adının verilmesinin sebebi halk arasında bulguncuk denilen hastalığa tutulanların burada şifa bulduğu inancıdır. Avluda bulunan mezarın

kime ait olduğu bilinmiyor. Bedesten'deki en faal hanlardan biri ise mescidin yakınındaki Mecidiye Hanı'dır. Mecidiye Hanı Konya'da orijinal halini muhafaza eden en önemli şehir hanı örneklerinden biridir. Han günümüzde her ne kadar amacı dışında kullanılıyorsa da Konya Çarşısı'nın en hareketli bölümlerindedir. Kesme taştan inşa edilen han iki katlı ve avluludur. Dükkânlar ve kuzey girişi yapılan tüm tadilatlar rağmen orijinal halini korumaktadır. Hanın sobacılar içine açılan bir de güney kapısı vardır. Konya Çarşısı'nda orijinal hali bozulmadan günümüze ulaşan diğer bir mekân ise bir dönem Tellal Pazarı olarak da kullanılan Tarihî Sipahi Pazarı'dır. Aziziye Camii'nin kuzeyinde yer alan pazarın ana kapısı İstanbul Caddesi'ne açılır. Şehrimizde günümüze orijinal olarak ulaşan nadir pazaryerlerinden biri olan Sipahi Pazarı 1758 yılında Müftü Nakipzade Hacı İbrahim Efendi tarafından yaptırılmıştır. Pazarda bulunan dükkânlar halen halıcılar, antika halıcılar ve muhtelif esnaf tarafından kullanılmaktadır. Tellal Pazarı, Hâkimiyet-i Milliye İlkokulu'nun arkasına yani Eski Garaja taşınca pazarda farklı bir yapılanma oluşmuştur ama halk arasında bu han için "Eski Tellal Pazarı" tabiri hâlâ kullanılmaktadır. Bedestende bunlardan başka bir de Dedeler Hanı bulunmaktadır. Yapılan yeni binalar sebebiyle han tarihî özelliğini kaybetmiştir. Sadece kunduracılar içerisine açılan güney kapısı orijinaldir. Buna rağmen han günümüzde de ticari olarak faal bir mekândır.

Bedesten Dönüşüm Projesi

Modern alış veriş merkezleri açıldıktan sonra bedesten ve çevresine olan ilgi azaldı. Günümüzde birçok büyükşehirle birlikte Konya'da da alış veriş alışkanlıkları değişti. Alış veriş için tarihî çarşı-lara gidenler yeni alış veriş merkezleri açıldıkça modern alış veriş merkezlerini tercih etmeye başladılar. İnsanları bura-

lara çeken çok değişik sebepler var. Neredeyse büyük ilçeler de dâhil her şehre açılan alışveriş merkezleri ülkemizdeki ticari davranış kalıplarını tamamıyla değiştirdi. Işıl ışıl mağazalar, bol çeşit, malı inceleyebilme imkânı, ucuz fiyat, en yeni teknolojileri kısa sürede sunma, taksitle ödeme imkânı, hijyen, marka güveni, sinema, sergi salonları, kafeterya, restoran zincirleri ve daha başka aktiviteler insanların modern alışveriş merkezlerine yönelmelerine sebep oldu. Tüm bu avantajlara bir de reklâm etkisi eklenince bu acımasız rekabet ortamında diğer esnaf gibi bedesten esnafının da pek yapacağı bir şey kalmadı. İnsanlar sabahın erken saatlerinden gece yarısına kadar akın akın alışveriş merkezlerine yöneldiler. Alışveriş yapmasalar bile vakit geçirmek ve eğlenmek için yeni mekânları tercih etmeye başladılar. Böylelikle tarihî çarşıdaki dükkânlar cazibesini yitirdi. Artık iyiden iyiye ayakta kalma mücadelesi veren bedesten esnafı bir çıkış yolu bulabilmek için toplanıp yeni bir dönüşüm projesi üzerinde kafa yormaya başladı. Büyükşehir Belediyesi ve sivil toplum kuruluşlarıyla istişare eden bedesten esnafı bölgede ciddi bir dönüşüm fikri üzerinde çalışmaya başladı. Bu ara Büyükşehir Belediyesi Bedestende bir sağlıklılaştırma projesi başlatcağını açıkladı fakat şimdilik somut bir adım atılmadı.

Farklı ülkelerde bulunan bazı tarihî şehirlerde yapılan restorasyonlar ve iyileştirme çalışmaları sonucunda hâlâ eski canlılığını koruyan tarihî çarşılar bulunuyor. İstanbul, Üsküp, Saraybosna, Mostar, Ohri, Yakova, Şam, Halep, Kahire gibi şehirlerde bulunan bedestenler ve çarşılar hâlâ bu şehirlerin en hareketli yerleridir. Tarihî Konya Çarşısı da yapılacak kapsamlı bir dönüşüm projesi ile eski hareketli günlerine geri dönebilir. Öncelikle sokakların üstüne gerilen çirkin bezler ve naylonlar temizlenmelidir. Dükkânların dış cepheleri elden geçirilip tarihî eser statüsü olanlar hariç tama-

mı aynı tip taşla kaplanmalıdır. Restorasyonda vitrinler ve dış cephelerde dâhil olmak üzere mutlaka ahşap kullanılmalıdır. Özellikle Şam, Halep ve Yakova çarşılarında bulunan dükkânların restorasyonunda ahşap son derece güzel kullanılmıştır. Konya Çarşısı'ndaki dükkânlar da ahşap ile çok güzel bir görünüm kazanabilir. Sokaklar ve kaldırımlar yeniden düzenlenip kaldırım işgallerine son verilmelidir. Çarşayı gezecek misafirlerin kolayca yürüyebilmesi için şık ve otantik aydınlatma gereçleri de dâhil olmak üzere sokaklarda her türlü tadilat yapılmalıdır. Sokaklar mutlaka Arnavut Kaldırımı denilen küçük taşlarla kaplanmalıdır. Özellikle çarşı içerisindeki Kapı Camii, Aziziye Camii civarındaki meydanlar ve Hükümet Meydanı yeşil doku ön planda olacak şekilde yeniden düzenlenmelidir. Şayet bedesten yeniden canlandırılmak ve turizme kazandırılmak isteniyorsa estetik çok önemlidir. Çarşının merkezinde yer alan Mecidiye Hanı, Ferah Çarşısı ve Eski Tellal Pazarı (Sipahi Pazarı) kafeterya, çay bahçesi ya da restoran gibi bir amaçla kullanılmak üzere mutlaka elden geçirilmelidir. Mecidiye Hanı da Eski Tela Pazarı da Üsküp'teki hanlar gibi, Saraybosna Başçarşı'daki Morıça Hanı gibi fonksiyonel bir mekâna dönüştürülebilir. Bedestende sağlıklılaştırma çalışmalarına başlamadan önce bedesten esnafının zihniyet olarak bu dönüşüme hazır olması gerekir. Hedef kitle turistler ise dükkânların faaliyet alanları da hediye eşya, antikacılar, şekerçiler, kitapçılar, el sanatları, kafeler, kuruyemişçiler, baharatçılar, restoranlar, çay bahçeleri, sergi salonları, fast food markaları, börekçiler gibi çok geniş alanları kapsayacak şekilde yeniden belirlenmelidir. Bütün bu tedbirler alınıp yeni bir bedesten ortaya çıkarılmazsa bölge ticari olarak her geçen gün kan kaybetmeye devam edecektir. Planlı ve akıllıca yapılacak bir dönüşüm projesi bedestene yeni bir kimlik kazandıracaktır.

DÜNYA MEVLEVİHANELERİNE YOLCULUK

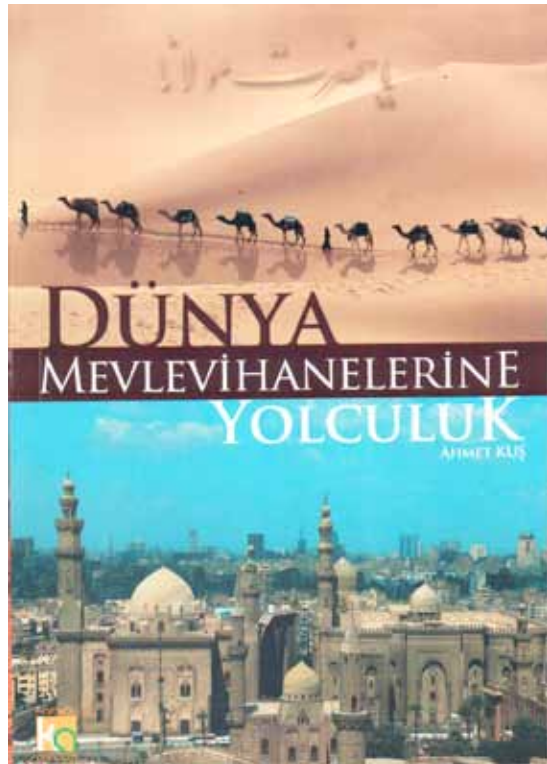
Ali IŞIK

Ahmet Kuş'u yazmaya meraklı bir fotoğrafçı olarak tanımam *Yeni Gazete* (şimdiki *Hakimiyet*) sayesinde olmuştur. Zaman da gazetenin yayın hayatına başladığı 1996 yılı güzüdür. Bu yıllarda merhum N. Yalçın Dikilitaş ağabeyin yönetimindeki gazetenin diğer iki şansından biri, sahipleri genç Yusuf Gürbüz ile Celalettin Boyalı'nın, yayın politikasında Yalçın abiyi tamamen hür bırakması, diğeri de merhum A. Sefa Odabaşı gibi bir yerel tarihçinin, Seyit Küçükbezirci gibi usta bir yazar ve folklorcunun gazetede buluşmuş olmasıydı. Zamanla bu kadroya Prof. Dr. Saim Sakaoğlu, o zaman doçent olan Yusuf Küçükdağ ve yardımcı doçent olan Caner Arabacı'nın da katılmasıyla gazetenin yayın politikasına Konyacılık akımı hâkim oldu. Fakir ve Ahmet Kuş bu akımın nevnizyalarıydık o zamanlar. Konya sevgisiyle başlayan onun üzerine araştırmalarımız, bu gün ikimizi de bir yerlere getirdi. Lakin Ahmet Kuş'un, Feyzi Şimşek ve İbrahim Dıvarcı ile oluşturduğu sinerji, onları Türk kültür ve sanatı adına daha yüksek zirvelere ulaştırdı.

Bu üçlünün 2000'li yılların hemen başında Sille'de başlayan atalarımızın izlerini takibi, ilerleyen yıllarda yurt sathında, oradan da çeşitli projeler kapsamında (ki sonuncusu ve en önemlisi hâlen süren T.C. Cumhurbaşkanlığının himayesindeki "Büyük Selçuklu Mirası Projesi"dir) Asya, Avrupa, Afrika ve Kuzey Amerika olmak üzere dört kıtada sürmüştür.

Bu izlerin takibi sonucunda bu üçlü bizlere *Sille Fotoğraf Albümü*

(2004), *Konya ve İlçelerindeki Selçuklu Eserleri Fotoğraf Albümü* (2004), *Konya'daki Beylikler Dönemi Eserleri* (2005), *Konya'da Osmanlı Dönemi Eserleri Fotoğraf Albümü* (2005), *Türkiye Mevlevihaneleri Fotoğraf Albümü* (2005), *Türkiye Mevlevihaneleri Fotoğraf Sergisi Katalogu* (2005), *Dünya Mevlevihaneleri Fotoğraf Albümü* (2006), *Hama Fotoğraf Sergisi Katalogu* (2006), *Dünya Mevlevihaneleri Fotoğraf Sergisi Katalogu* (2006), *Bir Zamanlar Konya* (2007), *Konya'daki Selçuklu Çini Örnekleri* (2007), *Hz. Mevlâna İstifli Hat Levhaları Albümü* (2007), *Rumeli'de Osmanlı Mirası I (Arnavutluk-Makedonya)* (2007),

Anadolu Selçuklu Eserleri Fotoğraf Albümü I-II (2008), *Rumeli'de Osmanlı Mirası II (Bosna Hersek-Kosova)* (2010) isimli fotoğraf albümleriyle *Türkiye Mevlevihaneleri* (2005) ve *Dünya Mevlevihaneleri* (2006) belgesellerini kazandırdılar.

Ahmet Kuş, on yılı aşkın bir süredir yaptığı gezilerle ilgili izlenimlerini gazete dergi sayfalarında zaman zaman bizimle paylaşsa da; bunlar kendine yaracak nicelikte değildi. Meğerse o gizliden gizliye bize bir sürpriz hazırlıyormuş. Fotoğraf editörlüğünü yürüttüğü *Konya Ansiklopedisi*'nin MKM'deki ofisini geçen haftanın ortasındaki ziyaretinde sürprizini ellerimizle buluşturdu. Cismiyle elde ağırlığını hissettiren kitap, muhtevasıyla, özelde Mevlevilik, genelde Türk tarih, kültür ve sanatıyla gezi edebiyatı sahasında özel bir mevkie sahip olacak nitelikte bir eserdir. Diğer yandan bu eser, Konya basım ve yayıncılığının geldiği gurur verici aşamayı göstermesi açısından da dikkat çekicidir.

Kitabın sayfalarında ilerlerken salt Ahmet Kuş'un gezdiği geniş bir coğrafyaya dağılmış ata yurtlarına, orada yaşayan Türk ve Müslümanların durumuna, hassaten Mevlevihanelere dair izlenimlerini paylaşmıyorsunuz. O toprakların ve üzerlerinde yükselen

ata yadigarlarının tarihçelerini de izlenimlerin tadına ve akıcılığına halel gelmeden öğreniveriyorsunuz. Bu itibarla zaten iyi bildiğim Ahmet Kuş'un araştırmacılığına bu eseriyle bir kez daha gıpta ediyorum.

Ahmet Kuş'un Asya, Afrika ve Avrupa olmak üzere üç kıtaya dağılmış yurdumuzdan başka Suriye, Ürdün, Filistin, İsrail, Mısır, Kıbrıs, Bulgaristan, Romanya, Ukrayna, Macaristan, Sırbistan, Kosova, Bosna Hersek, Makedonya ve Yunanistan olmak üzere de on beş ülkeyi kapsayan bu uzun soluklu seyahatiyle ilgili bilgi ve izlenimleri, birbirinden güzel pek çok fotoğrafla destekli 378 sayfada tamamlanıyor. Ancak bu üçlünün seyahatlerinin, bu eserdekenden daha büyük bir coğrafyayı kapsamasından dolayı Ahmet Kuş'tan bunların da semeresini umuyor ve dört gözle bekliyoruz.

"Dünya Mevlevihanelerine Yolculuk" çalışmasından dolayı başta müellif Ahmet Kuş'u, ona bu fırsatı veren ekip arkadaşlarını ve Karatay Akademi Yayınlarını kutluyorum.

Dünya Mevlevihanelerine Yolculuk

Ahmet KUŞ
Karatay Akademi Yayınları
Konya 2012

